

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 42.

V Ljubljani, v soboto 21. oktobra 1899.

Letnik IV.

„Slovenski List“ izhaja v sobotah dopoldne. — **Naročnina** je za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold. Vsaka številka stane 7 novč. — **Dopisi** pošiljajo se uredništvu „Slov. Lista“ — **Nefrankovani dopisi** se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — **Naročnina, reklamacije in oznanila** se pošiljajo upravništvu „Slov. Lista“. Uredništvo in upravništvo sta v Ljubljani, **Gradišče štev. 15.** Uradne ure od 9—12 ure dop. — **Oznanila** se računajo po navadni ceni.

Nemški cesar in Slovenci.

Najhujši sovražnik Slovanov je bil pred tisoč leti nemški cesar Arnulf. Zahrbno je pozval divje Madjare, da so pridri v slovenske pokrajine panonske, ter vso deželo grozovito opustošili. V oči ga je bodla potem samostojnost lepe Morave. Nahujskal je po svojem namestniku grofu Aribonu moravska kneza brata Mojmira in Svetopolka, da sta se začela vojskovati med seboj. Slabejšemu Svetopolku je Arnulf ponudil pomoč in poslal na Moravsko veliko vojsko, ki je v družbi s Svetopolkovo vojsko dolgo morila in požigala po tej slovanski deželi. V sužnost na Bavarsko so bili odgnani po bratomornem boju upehani moravski vojvode in začela se je po Moravi silna germanizacija, katere nasledke vidimo še dandanes. Da so se skrčile Slovanstva meje, kriv je bil nemški cesar, ki je znal razdvojiti Slovane, da jih je potem potujčil. Žalostno tisočletnico tega, za avstrijske Slovane najbolj osodepolnega dogodka praznujemo letos. Lahko bi se Slovani iz svoje zgodovine nečesa učili.

Slovenci se nismo naučili iz zgodovine čisto nič. To dokazuje najdostudnejši boj, ki divja po slovenskih tleh zadnja leta. Stranka, ki je prej vedno trdila, da je vera Slovincem temelj tudi za kulturni razvoj, ki je častila duhovne kot dobre sodelavce na narodnem polju, si je vtepla v glavo, da vera niti privatna stvar ne more biti, ampak da treba preganjati tiste, ki se drže vere, kot požrešne volkove v gozdih. Resnične in izmišljene pregreške katoliških in nekatoliških duhovnov in menihov iz sedanjih in minulih časov nabira „Slov. Narod“ po celi Evropi ter jih podaja dan za dnevom svojim bralcem, zraven pa namiguje: takile so slovenski škofje, duhovni in menihi! Seveda se mora braniti tudi duhovščina že zaradi tega, ker vidi, da lopovi s pristujenjem oznanovalec vere hočejo uničiti tudi vero samo. Tako imamo v deželi verski boj in dvojne mučenike — verske in protiverske. Poslednjim je „Narod“ zadnji teden prištel dva svoja Ivana.

Dolgo časa mnogo Slovencev na Kranjskem in zunaj Kranjske ni hotelo verjeti, za kaj se gre. Nekateri so zamerjali tudi našemu listu, ko smo začeli kazati, kaj je v nevarnosti in kakšne bodo posledice. Kazali smo na zvezo z Nemci, ki se je sklenila v kranjskem deželnem zboru samo zato, da se oslabi krščanska slovenska stranka v deželi, in „Narodovci“ so se nam muzali, ali pa še celo očitno zagovarjali to izdajalsko zvezo. Toraj ni čudo, da „Narod“ sedaj oblastno oznanja rodoljubnemu svetu: zveza z Nemci se bode nadaljevala!

Te dni je pa začela narodna korupcija poganjati zadnji cvet. V svoji divji strasti in sovraštvi do vere je narodna stranka začela pestovati in gojiti politični izrodek, ki je sad pozitivnega nasprotstva do vere in narodnosti naše. Na stežaj je narodna stranka odprla vrata „Mestnega doma“ v Ljubljani — socialnim demokratom. Poročila v „Narodu“ o zborovanjih mokračev v „Mestnem domu“, sezidanem z mnogimi tisočaki ljubljanskih meščanov, kažejo jasno, da so mokračji posebni ljubljenci narodne stranke. Kapitalisti in rudečkarji so si podali roke, da ubijajo „klerikalnega zmaja“. Zato se

je sezidal „Mestni dom“, da umazani čevlji ne onesnažijo parketov „Narodnega doma“. V jedni točki pa so zborovalci obeh domov jedini: v zasmehu onega, ki se drzne ziniti, da ima človek dušo.

Značilen je pa bil v političnem oziru shod socialnih demokratov, katerega so imeli v „Mestnem domu“ zadnji ponedeljek. Priporočali so, da naj se tudi naši državni poslanci na Dunaju ločijo v dve stranki, kakor so ločeni doma. „Narod“ je ta sklep veselo sporočil svojim bralcem. Radoval se je tudi, da so mokračji na zborovanju zamašili usta duhovniku Lampetu. Niti besedice graje ni našel za kliko, ki zanaša razdor med slovenske državne poslance, oni list, ki hoče biti voditelj slovenskega naroda. Ali bode to komu odprlo oči? Ali bo to koga izpametovalo? . . .

Smeja se nemški cesar Arnulf in krohota se nam iz groba, ko vidi, da smo Slovenci čez tisoč let še ravno tako pametni, kakor smo bili ob njegovem času. Biči nemških grofov Slovencev ne izpametujejo, treba bo škorpionov. Potem utegnejo tudi „Narodovci“ priti k pameti in opustiti verski boj, če ne bo — prepozno. Koliko pameti ima narodna stranka sedaj, pokazali bodo prihodnje sredo njeni zaupni možje, ko se snidejo v Ljubljani, da bodo prekrstili, ako bode šlo po volji Tavčarja in Hribarja, dosedanjo narodno stranko v napredno ali liberalno stranko ter vrgli pod klop program iz l. 1894.

Ali ima „Slov. List“ prav, ali ne, ko se boji, da Slovincem bije zadnja ura?

Politične in socialne razmere na Hrvatskem.

Izvirni dopis s Hrvatskega.
VIII.

Politične razmere segajo globoko tudi v gospodarske hrvatske odnose. Te razmere so oropale Hrvatsko njene gospodarske samostalnosti ter jo vežejo v vsem na ogerske gospodarske pogodbe. Hrvatska ne sme imeti danes niti lastne samostalne carine, katere bi nujno potrebovala, da prepreči uvažanje tujih produktov, kar je na veliko škodo domačega proizvoda. Nima pravice, da bi z drugimi deželami sklepala samostalne trgovinske pogodbe na korist svoje gospodarske produkcije. Prav v istem položaju se nahaja, kakor Dalmacija in Istra, katerima je Avstrija zadala huđ udarec s svojo vinski klavzulo.

Tudi notranje gospodarsko stanje Hrvatske ni ugodno. Od tistega časa, ko so se razpustile naše „zadruga“, in ko je začelo kmečko ljudstvo gospodariti — ne več združeno, temveč vsak sam za sebe — od tedaj gospodarsko blagostanje rapidno nazaduje. Veliki davki, ki so se odslej nalagali na posameznike, razne elementarne nesreče, katere je ljudstvo sedaj tem hujše občutilo, ker je postalo razdruženo, in naposled še ona grozna trtna bolezen, ki je uničila skoro popolnoma domačo staro trto, — vse to je povzročilo hudo gospodarsko krizo, na katero narod ni bil pripravljen, vlada pa je bila preslaba, da bi mu pomagala. Vse to je rodilo mnogo žalostnih posledic, najhujša pa je bila ta, da je začel narod v trumah zapuščati rodno

zemljo in bežati v tujino v nadi, da bode od tam reševal svoj dom. Kmečka posestva so jela padati tujcem v roke, kar se je zgodilo zlasti v Slavoniji, katera je sicer na glasu, da je bogata. A ne samo seljaki, tudi drugi doslej močni gospodarji so jeli propadati. Marsikatero bogato posestvo je zašlo najprej v dolgove, potem pa na dražbo. V teh razmerah so si opomogli zlasti židje. Uprav gnušno je, kar se vse na škodo siromašnega kmeta dogaja od strani vaških židovskih trgovcev. A ljudstvo je — hočeš, nočeš — moralo storiti, kar je zahteval tak trgovec. Kriza je nastopila preneglo, in prvi čas se nismo mogli niti zavedati svojega groznega položaja, a ta čas so nečloveško izrabili tuji in domači špekulanti.

V najnovejšem času se je pa začelo odločneje misliti na to, kako bi se dale ozdraviti te neznosne razmere. Prijatelji narodovi so se jeli zbirati pod kršč. socialno zastavo in snovati razne načrte, da se narod oslobodi svojih neusmiljenih oderuhov. V Zagrebu je pričela delovati že „Hrv. kat. gosp. zadruga“ pod vodstvom zaslužnega narodnega boritelja dr. Ivana Ružiča. Glavna naloga te ob enem hranilne in posojilne zadruge je, da osloboja narod na gospodarskem in obrtnem polju njegovih brezvestnih agentov, da postavi narod na lastne noge, in da omogoči domači produkciji, da se udenari in sicer po vrednosti, ne pa po brezvestni židovski špekulaciji.

Res je, v težavnih razmerah smo se jeli gibati, toda z odločnim delom in naporom onih, ki stopajo zadovoljno v službo za narodni prospek — se bo vender posrečilo, da oslobode hrvatskega obrtnika, delavca in kmeta popolne zavisnosti in ga store vsaj toliko samostalnega, da bode mogel tem gotovejše delovati tudi za svoje narodne namene.

To gibanje je danes še mlado, toda bojazen nasprotnikov kaže, da mnogo obeča. Na čelu mu stoji zlasti mladi, a odločno in visoko obraženi duhovnik Stjepan Zagorac. Opravičeno nado gojimo, da se v kratkem času složi z njim vse, ker misli zdravo in pošteno za narod. Sploh vlada pri nas splošna potreba gospodarskega združevanja in jedne močne banke, ki bi tudi samo v tem smislu delala. V ta namen se je jelo že krepko delovati in delalo se bode tako dolgo, dokler se ne doseže za vse delavske stanove gotov obstanek.

Hrvatska ima vse potrebne pogoje, da se gospodarsko razvije, a vse odvisi od tega, kako se bode delovalo. Obilica gozdov, polja in vinogradov ji omogočuje razvitek poljedeljstva, vinogradništva, sadjerejstva in družih dobitnih vej gospodarstva. Ima tudi plovnih rek, vrh tega pa tudi svoje morje, s katerim se ji odpira pot do najširše trgovine. Ko bi se vse to uredilo na korist narodu, bi se mogla prištevati Hrvatska med najbogatejše dežele. Gospodarski razvito kmetijstvo bi odločno vplivalo na izboljšanje sedaj povsem propalega obrta. A danes se o tem ne more niti govoriti — in zakaj ne? Skupna vlada ne stori prav nič za plovbo naših rek. Po današnjem državno-pravnem položaju pa je prišla Madjarom v roke — Reka, ta ključ k hrvatskemu morju. Osnovali so si tam svoja parobrodna društva; istotako je že-

lezniška mreža na Hrvatskem v rokah Madjarov; tako imajo torej oni vsa naša prometna sredstva v svojih rokah. Na račun Hrvatske so začeli Madjari dosledno in odločno boriti se in tekmovali z Avstrijo tudi za velevlastni ugled monarhije. Žilavo delajo tudi na to, da si razven Reke osvoje tudi hrvatsko Primorje in niti jedne prilike ne opuste, da bi ne zaostali v prometnem oziru za Avstrijo. V najnovejšem času so začeli tekmovali Madjari z Avstrijo tudi za vpliv v Bosni. Dočim želi namreč Avstrija, da bi spojila Bosno po železnici z Dalmacijo ter potem po morski progi naravnost s Trstom — so začeli madjarski časopisi naganjati svojo vlado, da napravi železnico, ki bi zvezala Bosno z Reko in potem preko Hrvatske s Pešto.

Vse to kaže, da je Hrvatska v jako težkem položaju, ker izrabljati jo hočejo od vseh strani. Prav to pa tudi dokazuje, da so Hrvati tudi glede svojega življenjskega obstanka primorani, da se bore za svojo slobodo, ker s takimi gospodarji, kakoršni jo osrečujejo danes, se ne more računati na nikako srečno bodočnost in nikak prosep.

Izvirni dopisi.

Iz Tržiča, 17. oktobra. Velikega pomena je bila pretečena nedelja za ves Tržič in okolico. Ustanovila se je neobhodno potrebna podružnica sv. Cirila in Metoda. Pred dvema mesecema je sprožil to misel č. g. kapelan Ignacij Nadrah in v ta namen povabil rodoljube na dogovor. Prišlo je dokaj vrlih mož obeh slovenskih strank, ki so sklenili skupno postopati, da se brž ko mogoče ustanovi podružnica. Gospod J. Nadrah je bil poverjen z začasnim predstvom do občnega zбора.

Na občnem zboru, dne 15. t. m. ob 4. poludne se je zbralo veliko število tržiških in okoličanskih Slovencev in Slovenk. V imenu pripravljavnega odbora pozdravi č. g. predsednik Nadrah vse navzoče, in nato dokazuje v kratkem, jedrnatem govoru, da je Tržič slovenski, akoravno tukajšnji Nemci tako radi povdarjajo, da je bil Tržič nemška naselbina. Da temu ni tako, pričajo popolnoma slovenska imena gorá in vodá. Dokazoval je, da smo v Tržiču do sedaj v narodnem oziru spali, med tem pa Nemci niso mirovali; polagoma se hočejo polastiti vsega Tržiča in odriniti domačine. V to svrhu hočejo ponemčiti našo deco, kar priča šulferajnski nemški otroški vrtec, kojega voditeljica ni prav nič večča slovenskega jezika. Vzbudimo se, je pozivljaj govornik navzoče, in delujmo z vsemi močmi, da dobimo kmalu slovenski otroški vrtec, kamor bodo pošiljali stariši brez skrbi svoje otroke. Društveno vodstvo v Ljubljani je obljubilo svojo pomoč.

Da je navdušeni govor res segel vsem do srca, so pričali vmesni pritrjevalni klici in ko- nečno burno odobravanje.

Nato se je vršila volitev v odbor, ki se je tako-le ustanovil: Predsednikom je bil skoro soglasno (izmed 65 glasov je dobil 63) izvoljen č. g. Ignacij Nadrah, kapelan; tajnikom č. g. Jožef Potokar, kapelan, z 61. glasovi; blagajnikom Franc Ahačič, fužinar in posestnik z 59. glasovi. Podpredsednik je gosp. Lenart Klofutar, čevljar in posestnik; tajnikov namestnik g. Janez Vrdir, mesar in posestnik; blagajnikov namestnik g. Franc Zorec, dacar.

Po končani volitvi je gosp. predsednik naznanil, da so vsi izvoljeni sprejeli izvolitev in na to je zaključil občni zbor. Navzoči pevci so zapeli nekaj narodnih pesmic in potem so se razšli posamezniki.

Da se ljudstvo res zanima za podružnico sv. Cirila in Metoda, kaže veliko število udov. Do sedaj se je vpisalo že 105 udov. Mogoče, da ustanovimo tudi žensko podružnico. Do sedaj imamo vpisanih že 24 gospej in gospodičin.

Dal Bog prav obilo blagoslova novi prekoristni podružnici! Vsa čast zavednim rodoljubom in rodoljubkinjam slovenskim!

Iz Koperskega okraja v Istri, 18. oktobra 1899. (Je-li tudi v Istri slovenskih laži-liberalcev?) Kako škodljiv in kvaren v vsakem oziru je slovenskemu narodu laži-liberalizem,

občutite več kot dovolj že delj časa na Kranjskem. Da se je pa tudi v Istri kolikor toliko že ukoreninila ta strupena, za nas eksotična rastlina, Vam je morebiti manj znano.

Kako pogubonosno vpliva in deluje na naše revno ljudstvo laži-liberalizem, opazimo v pomjanski, še bolj pa v dekanski občini. Da bi liberalci, vladajoči občino Dekani, odvrnili od sebe pozornost ljudstva, katero je začelo opazovati in obsojati njih kvarno delovanje, vržejo sem ter tja širjemu občinstvu pest zlatega peska v oči. Tak pesek je tudi dopis iz dekanske občine v tržaški „Edinosti“ št. 229.

Glavni znak, po katerem spoznaš liberalca, je zavijanje in laž. Da pa znajo naši „napredni“ osrečevalci ljudstva fino zavijati dejstva, kaže ravno omenjeni dopis. Ker nikakor ne dovolimo, da bi naši liberalni občinski krmilarji in njihov faktotum, alias občinski pisar, dajali našemu revnemu ljudstvu v roke „rog za svečo“, osvetliti hočemo nekoliko omenjeni dopis in počenjanje osrečevalteljev ubogega ljudstva v občini Dekani. Torej, ad rem!

Dopisnik „Edinosti“ pravi, da se ni moglo hrvatskemu gimnaziju v Pazinu nakazati večje letne podpore zato, ker ima občina Dekani letos „velikanskih“ žrtev za javna dela. V dokaz temu pravi, da je občina postavila čez Rižano železen most v vrednosti nad 4000 glđ. Ne pove pa, da sta potrebno svoto za most podarila ministerstvo in deželni odbor, tako, da občanarje ne stane niti beliča! Kje je tu žrtev?! — Dalje pravi dopisnik, da se je pri sv. Antonu sezidalo šolsko poslopje za 8000 goldinarjev, a ne pove, da se zidarskim mojstrom še sedaj ni izplačalo, kar so si tako grenko zaslužili, čeravno so oni, ki imajo stvar v rokah, že davno prejeli od g. Gorupa v Trstu posojila 6000 glđ. za šolsko poslopje. No, sedaj pa pravijo gospod župan, da denarja ni; občinarjem so pa naložili nad 190 % občinskih doklad! — „Največjo gorostasnost pa je vernim čitateljem „Edinosti“ natvezil dopisnik s tem, ko pravi, da bode velikanska žrtev za občino, ko se bo moralo zidati šolsko poslopje pri nas v Predloki za 12.000 glđ. Tu ga imate tiča! Gospod dopisnik, zakaj ne poveste, da je dotično glavnicu oporočno zapustil naš blagopokojni župnik P. Fabris, katera glavnicu bi bila morala do sedaj narasti z obresti vred na 24 tisoč goldinarjev, a se je pod upravo hvaljenih dekanskih nadžupanov stopila — skoro na polovico!! Tudi poprava občinske ceste od Rižane k sv. Antonu zahtevala je žrtev, pravi dopisnik. Seveda! Poti se ne popravljajo brez žrtev, ne pri nas, ne drugje, samo s tem razločkom, da je za to cesto žrtvoval deželni odbor 500 glđ., občinski odbor pa — nič!! To so torej one „velikanske“ žrtve dekanske občine, s katerimi se baha dopisnik, in vsled katerih se baje ni moglo nakazati večje podpore dijakom hrvatske gimnazije v Pazinu! — Spomnivši se izreka „Finis coronat opus“ kliče dopisnik nadžupanu na koncu dopisa: „Le tako naprej za blagostanje in napredek našega ljudstva!“

Da, da, le tako naprej, kakor ste počeli lani z župljani kobedske in naše predloške župnije, ko so prišli v občinski urad po nakaznico za sol, katero jim je po zelo znižani ceni — (7 kr.) kg dovolila država, a jim je tam občinski pisar rekel, da soli ni več, ter naj se vrnejo domu! A ti revni kmetje so morali tako sol v štacuni kupovati po 11 kr. kg! Tako se torej skrbi za blagostanje ljudstva!

Kaj pa še le napredek, napredek! Prosim, ali ni to napredek, da se po celi dekanski občini pleše od zgodnje pomladi do kasne jeseni vsak božji praznik in vsako nedeljo? In kako se tu pleše! Ne morebiti en popoldan v kaki dvorani in pod nadzorstvom. Kaj še! Kar po 3 dni od 10. ure v jutro do polnoči, na prostem, v največjej vročini, v dušljivem prahu in brez vsakeršnega nadzorstva. Kako vplivajo taki plesi na zdravje naše mladine, vidi se iz tega, da je v teku 3 mesecev samo v mali župnji Dekani vsled letošnjih nezmernih plésov zbolelo in umrlo 8 mladeničev v rosi mladosti od 17 do 21. leta! Kaj pa še le v moralnem oziru . . .!! Pa, kdo bi ne plesal! Neke nedelje je v neki

vasi celo sam župan priganjal mladeniče in dekleta na ples, rekoč: „Le plesat, danes plačam jaz godce, le pojte vsi plesat zastonj!“ To je torej tisti naš napredek, prav po liberalnem načinu. In čemu vse to? — „Da se le duhovni jeze“ — to jim je geslo!

Ko je pred letom dnij župni urad pri sv. Antonu prosil občinski odbor malo podporo za napravo novih orgelj, katere sta postavila brata Zupan, sklenil je premodri občinski odbor v svoji seji tako-le: „Ne damo nič, ker farman ni dal likofa!“ Tableaux! Ah da, likof! To je drugo sladko geslo možakarjem in njihovemu faktotumu. Brez likofa ni nič, likof je alfa in omega vsemu početju v dekanski občini. — Komaj je stalo golo zidovje šolskega poslopja pri sv. Antonu, pilo se je likof, kateri je stal nad 60 goldinarjev, a, kaj za to, saj imajo občinarji denar, plačujejo 190 % doklad!! — Ako prideš v občinski urad ter poprašaj, kje so g. pisar, odgovori se Ti, da pijo likof v krčmi tik pisarne, ker je prišel ubogi kmetič, recimo iz Zazida, po „certifikat“ i. t. d. In to se vrši dan na dan. Kdo plačuje likofe?

Poseben napredek v dekanski občini kažejo tudi občinska pota posebno v naši predloški župnji. To že vesta naš gospod župan in g. pisar, ker sta že večkrat na tej poti poljubila mater zemljo.

V znamenju napredka pričela se je prav zadnji čas od strani županstva prava gonja proti narodnim pevskim in bralnim društvom v občini, kakor tudi proti konsumnemu društvu v Dekanih. Občinski pisar in župan napenjata vse svoje moči, da bi zatrla to prekoristno in potrebno društvo, in vse to na voljo koperskim laškim advokatom, kateri marljivo zahajajo v obiske k našemu občinskemu pisarju in županu, tako da smo prisiljeni zaklicati jima: Quousque tandem abutere patientia nostra!?

Kako se v znamenju napredka v dekanški občini postopa o času volitev proti č. duhovščini, kakor tudi proti zaslužnim rodoljubom in proti raznim narodnim društvom ter kako se tu upravljajo razne bratovščine (konfraterne), opišemo in razložimo Vam prihodnjič. Dopisniku „Edinosti“ pa kličemo hladnokrvno: Hruška je zrela!

Politiški pregled.

Jezikovne naredbe so razveljavljene. Nemška obstrukcija je dosegla velik uspeh. Pošteno sodbo pove o razveljavljenju jezikovnih naredb „Vaterland“: „Odprave jezikovnih naredb ni napovedal in odredil kak nov kabinet, marveč krona. To je seveda težko združljivo s takozvanimi ustavnimi načeli.“ Češki listi so naznanilo o odpravi jezikovnih naredb prinesli pod črnim robom. Češki narod je silno razburjen in so se primerile že večje demonstracije, vendar večina njegovih poslancev z veliko treznostjo skuša vplivati, da se potom večine državnega zbora doseže za češki narod in za vse Slovane zadoščenje v pravičnem jezikovnem zakonu za vso Avstrijo.

Casniški kolek bode menda vendar odpravljen v Avstriji s 1. jan. 1. 1900. Državni zbor je dobil že dotični načrt zakona.

Sloga mej Mlado- in Staročehi. Da se doseže ta sloga vrše se v Pragi zaupna posvetovanja in sicer s precejšnjim vspehom. Čehi nameravajo ustanoviti poseben narodni svet, katerega naloga bode, poravnati nastale nesporazumnosti.

Vse za armado! Ministerski svet na Dunaju je sklenil, da se v proračun postavi povišanje plač častnikom. Vojni minister je dobil kredit za nove topove s h. trim streljanjem. Snuje se tudi povečanje stalne vojske.

Italijanski drž. poslanci zahtevajo, da se hrvatska gimnazija premesti iz Pazina v Kastav. Spoznajo, da je jedna hrvatska gimnazija nevarna isterskemu lahonstvu. Grof Clary je včeraj konferiral z italijanskimi poslanci.

Socijalni demokratje in vlada. Socijalni demokratje se zelo hudujejo na shodih nad „političnim barantanjem“ in nad poslanci, ki hodijo okoli ministrov. Te dni je pa povabil k sebi

Janko Klopčič

urar v Ljubljani, Prešernove ulice št. 4.

Priporoča: 55 (19)

Nikelnaste, jeklene, srebrne, Tula, ameri-
kanske plaque, zlate ure. Stenske
ure. Ure z nihalom. Salonske ure.
Pisarniške ure. Raznovrstne lično iz-
delane budilke. Srebrne, Tula, amer.
plaque, novo-zlate, fine 14kar. zlate
verižice, zapestnice, prstane, uhane, zapone, pri-
klepke, gumbi za manšete in srajce, igle za kra-
vate iz granatov. Razne stvari iz Kina srebra.
Prstane in uhane z dijantami in briljanti. Spe-
cijalitete vsake vrste v zalogi.

Nikjer se ne kupuje ceneje.

Popravila zanesljivo, točno in ceno!

Redka priloznost za nakup pohištva.

Jan. Dogan-a

mizarski pohištveni obrt

v Ljubljani 73 (8)

na Dunajski cesti št. 15 (v Medjatovi hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno

zalogo

vsakovrstnega likanega

in politiranega

pohištva

Naročila se točno izvršujejo.

Cenilnik s podobami zastoj in franko.

Redka priloznost za nakup pohištva.

Cerkvena mizarska dela.

Podpisavec izdelujem zlasti **cerkvene klopi, spovednice, okna, vrata in klečalnike** po vzorcih in lastnem načrtu ter se za taka dela priporočam čast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom. Zagotovim izvrstno delo in nizke cene. Ze desetim cerkvam sem izdelal klopi v največjo zadovoljnost.

Da je moje delo res trdno in lepo, spričujejo klopi po farnih cerkvah v Dobu, Radomljah, na Rovu, Brdu, Goričici, v Moravčah, Pečah, Komendi, pri Sv. Jurju pri Kranju in v novi cerkvi v Vodichah, pa spovednica na Holmcu.

Ravno sedaj izdelavam cerkvene klopi za farno cerkev v Čemšenik.

Postavljenje novih klopij v cerkvi traja le 5 do 6 dni.

Josip Stupica na Viru,

pošta Domžale.

43 (27)

21 (-)

Jutri delavsko gledališče i

Izvod iz voznega reda.

Odhod iz Ljubljane v Kamnik. Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.

Prihod v Ljubljano iz Kamnika. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.

Ignacij Čamernek

kamnosek,

v Ljubljani, Poljske ulice 28.

Priporoča se prečastiti duhovščini za vsa

kamnoseška cerkvena dela

oltarjev, prižnic, obhajilnih miz i. t. d.

35 (22)

Ima tudi lepo zalogo raznovrstnih

nagrobni spomenikov

preskrbljuje na željo cele rakve.

Priporoča se tudi stavbinskim mojstrom in hišnim posestnikom za vsa stavbinska dela iz trdega kraškega kamna, katera točno, solidno in po nizkih cenah napravi.

Brezplačno izdeluje narise, napravi obrise za cerkvena in stavbinska dela.

Najnovije!

Grobni okviri

Najnovije!

istotako trdni, kakor kamen, po najnižjih cenah.

Tinktura zoper kurja očesa

gotovo najboljše sredstvo za hitro odpravo kurjih oces, trde kože itd.

Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr

Dobiva se v 60 (16)

deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“

M. Leustk-a v Ljubljani.

Prodajalna

na lepem prostoru v Trubarjevi ulici ob svetega Jakoba mostu se odda 80 (3-3)

takoj v najem

pod najugodnejšimi pogoji Natančneje se izve v hiši sami šte. 2.

Gabr. Piccoli,

lekarnar „pri angelu“,

dvorni založnik

Nj. svetosti papeža Leona XIII.

v Ljubljani,

Dunajska cesta.

Brezje na Sp. Štajerskem, 14. nov. 1898.

Vaše blagorodje!

Ker smo se že velikokrat prepričali, da je ta Vaša tinktura za želodec, katero je rabila že cela moja hiša z najboljšim uspehom, res najboljše sredstvo zoper želodčne in tudi mnoge druge bolezni, se vam iskreno zahvaljujem. Pa tudi gospodu, kateri me je na to izvrstno tinkturo opozoril, sem hvaležen.

To potrjujem s tem, da vam izrečem svojo najiskrenejšo zahvalo v imenu cele moje družine ter vsa uljudno prosim, da mi pošljete zopet jedno škatljičko tinkture za želodec z 12terimi stekleničicami in jeden lonček Glicerin Crème.

S spoštovanjem

Tomaž Dobek,

Pošljite mi s poštnim povzetjem pod spodaj stoječim napisom 24 stekleničic izvrstne »želodčne esence«, ki se rabi z najboljšim vspehom.

20 (33)

Jožef Černko, župnik, Vuhred. — Štajarsko.

Pošljite mi s poštnim povzetjem 12 steklenic Vaše želodčne tinkture. Naš g. župnik Belec jo vsakemu bolehnemu prav gorko priporoča in skoraj vsaki, ki jo rabi, se jako pohvalno o nji izrazi.

S spoštovanjem

Ivana Vidas

pri Sv. Martinu, p. Sv. Nedelja, S. Domenica d'Albona, Istria

KATHREINER-

Kneippova sladna kava.

Stara mamica, še meni!

Že leta sem izpričano izvrstna primes k bobovi kavi. — Pri živčnih, srcnih, želodčnih boleznih, pri pomanjkanju krvi etc. zdravniško priporočena. — Najpriljubljenejša kavina pijača v stotisočero rodovinah.

Vincencij Čamernik

v Ljubljani, Slomškove ulice števil. 9
nasproti mestni elektrarni

se priporoča velečastiti duhovščini, cerkvenim predstojništvom in slavnemu p. n. občinstvu v naročila na razna strokovno natančno izvršena

cerkvena umetna in stavbinska dela

po poljubnih načrtih in narisih. — Ob priliki bližajočega se praznika Vseh svetnikov priporoča ob enem svojo **izborno zalogo**

nagrobni spominkov

iz raznovrstnih marmorjev. Sprejema pa tudi naročila na izvršitev istih po specialnih načrtih in poljubnih slogih. — Cene so delu in blagu primerno zelo nizke, izvršitev naročenih del točna in trpežna. 78 (5-4)

Narisi so na razpolago.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani.

Vplačani zadružni deleži gld. 46.830.

Promet od 1. okt. 1898 do 1. avg. 1899: gld. 1,661.490·22.

Skupna aktiva gld. 287.978·03.

Sprejema hranilne vloge po 4½%, vloge na tekoči račun po 3½% od dneva vložitve do dneva vzdiga.

Izposoja se na menjice in na personalni kredit proti obrestim po 5 do 6% brez kakih stroškov.

Urduje se vsak dan ob navadnih urah:

Dvorski trg števil. 3.

68 (9)

Naznanjam s tem da se je **ta teden odprla**

moja druga prodajalnica na drobno v Filipovem dvoru v (Špitalskih ulicah).

Ista je specialni oddelek moje dosedanje trgovine na drobno in se je oskrbela s popolnoma novo, dobro asortirano zalogo blaga.

Najljubneje vabim častito občinstvo, da mnogobrojno poseti to mojo novo prodajalnico.

J. C. Mayer.

81 (3-2)

Naznanilo.

Za udobnost častitih p. n. odjemalcev **sva odprla v ponedeljek, dne 2. oktobra t. l.**

na Dunajski cesti št. 6, zraven lekarne g. G. Piccoli-ja, še jedno trgovino z modnim in manufakturnim blagom.

Pri tej priliki si štejeva v dolžnost, da vsem svojim častitim p. n. odjemalcem izrekava zahvalo za veliko zaupanje, katero so nam izkazali vzlic vsem možnim nasprotovanjem od gotove strani, ter si bodeva prizadevala, da si isto ohraniva.

Vsled prav ugodnih velikih nakupov moreva v zimskih predmetih postreči, kakor se nikdar doslej, kar je razvidno iz nastopnega izvlečka iz cenika.

Z velespoštovanjem

Conrad Schumi & Co., trgovina z modnim in manufakturnim blagom,
„Pri novi tovarni“

79 (3-3)

Ljubljana, Dunajska cesta števil. 6 in Sv. Petra nasip števil. 2.

Izveček iz cenika.

Podšivno blago.

Foulardin, meter 10 kr.
Štring, meter 12 kr.
Volneno platno, la blago, 90 cm široko, 15 kr. meter.
Croisé la, meter 20 kr.
Zinnasto blago, meter 14 kr.
Organtin, meter 4 kr.
Zvočasto blago, meter 11 kr.
Reithoferjevi podložki za potenje, par 8 kr.

Blago za moške, tudi angleško, po vseh cenah.
Moške srajce, komad od 90 kr. naprej.
Ovratniki, komad 11 kr.
Manšete, par od 16 kr. naprej.
Moške kravate, komad od 5 kr. naprej.
Robci, komad od 2 kr. naprej.
Fini batistasti damski robci, od 10 kr. naprej.

Belina.

Kaliko odejna podšiv, meter 13 kr.
Mauthnerski Cloth, izboren za damsko perilo, meter 18 kr.
Neapretiran Bombasin, meter 25 kr.
Najfinejši R Chiffon, neapretiran, meter 27 kr.

Secesijska zagrinjala, meter 35 kr.
Cipkasta zagrinjala, la izdelek, meter od 16 kr. naprej.
Štepane odeje, komad 2 gld.
Satin odeje, komad 3 gld. 50 kr.
Svinato-atlasne odeje, najfinejše v vseh barvah, komad 7 gld.

Ravnotako tudi vsi drugi manufakturni predmeti po čudovito nizkih cenah

Tiskani barhenti za obleke od 10 kr. naprej.
Ia flanelni barhenti za obleke, na obe strani vzorcani, pristne barve, meter 26 kr.
Ia modni tkani barhenti, pristne barve meter od 25 kr. naprej.
90 cm široko novo blago za obleke, od 28 kr. naprej.
130 cm široki pristeni tirolski ločen v vseh barvah, meter 1 gld.
120 cm široko volneno blago, meter od 45 kr. naprej.
120 cm široko damsko sukno, meter 1 gld.
Vrhu tega velika izbor secesijskega blaga.
Hautes-Nouveaux vzorcani žameti za obleke, meter: 75 kr.
Velvet za damske obleke, meter od 1 gld. naprej.
Peluche v vseh barvah, meter od 95 kr. naprej.
Žameti v vseh barvah, meter od 95 kr. naprej.
Čista svilna Moiréband v vseh barvah in širokosti, od 6 kr. naprej.